

SKOOTTER

3/2021

SISÄLLYSLUETTELO 3/2021

- 3 Pääkirjoitus / Ledare
- 4 Paikallisyhdistys ja opettajan ammatti-identiteetti
- 6 Kuulumisia koulutuspäiviltä
- 7 Korona tyssäsi ulkomaalaisten opiskelijoiden saapumisen Suomeen
- 8 Lähi ja etä, valinnanvapautta vai pakkopullaa?
- 10 Yhteisopettajuus ja tiimityöskentely lisäävät oppimistapoja
- 12 Luovien alojen rooli kilpailukyyn ja hyvinvoinnin edistäjänä
- 14 Liiketalouden YAMK-tutkinto vastuuopettajan silmin
- 15 Kokeile kurssia, johon jää koukuun
- 16 Näköalapaikka opiskelijan oikeusturva-asioihin
- 18 Taitajia etsitään taas

14 Nuorxxx

Luovat alat toimivat kilpailukyyn ja hyvinvoinnin edistäjinä.

12

Toimisto
Rautatieläisenkatu 6
00520 Helsinki

Järjestösihteeri
Elisa Ruponen
Puh. 040 752 9173

Puheenjohtaja
Ulla Kangasniemi
Puh. 040 512 4914
ulla.kangasniemi@lapinamk.fi

Päätoimittaja
Katja Remsu
Puh. 040 515 5807
skootteritoimitus@gmail.com

Kannen kuva:
Mikko Lappalainen

Ulkoasu ja taitto
Niina Linna Design

SKO ry:n järjestölehti • www.oaj.fi/sko • Aikakauslehtien Liiton jäsen

Skootteri ilmestyy digitaalisena neljä kertaa vuodessa.

Ilmoitushinnat
2/1 1924 €
1/1 1265 €

1/2 935 €
1/3 660 €
1/5 330 €

ILMESTYMISAIKATAULU

Nro	Aineistot	Ilmestyy
1/2021	20.2.	Maaliskuu
2/2021	20.5.	Kesäkuu
3/2021	22.10.	Lokakuu

ISSN 0786-9118

PÄÄKIRJOITUS

Jäsenyyden merkitys

Uusi lukuvuosi on saatu käyntiin koko koulutussektorilla. Osin tehdään töitä vielä koronarajoitusten ehtoilla, osin on päästy aloittelevaan lähiopetusta ja -ohjausta oppilaitoksissa. Mukavaa hyörintää näkee työpaikan lounasravintolassa, opiskelijoiden iloisia kasvoja tulee vastaan käytävillä ja luokissa. Paluu oikeaan arkeen on ihan lähellä.

Myös SKO on aloittanut syksyn toimintansa. Pidimme elokuun lopussa SKO-koulutuspäivän, ja eipä aikaakaan, kun edessä on taas valtuuskunnan kokoontuminen syyskokoukseensa, johon valtuutetuille on annettu tärkeä ennakkotehtävä. Se liittyy SKOn strategiatyöhön ja siihen, miten SKO näkyy jäsenen arjessa ja miten jäsen haluaisi sen näkyvän. Toivomme jatkuvaa palautetta omilta aktiiveiltamme ja suoraan jäsenistöltä siitä, millaista toimintaa ja tukea he haluaisivat SKOlta arjen työssä ja yhdistystoiminnassa. Jäsenyys tuo kuitenkin ensi sijassa edunvalvonnallista tukea ja selkänöjää, mutta myös kivaa yhdessä tekemistä ja jaksamista. On tosi mukavaa saada terveisiä erilaisista tempauksista ja tapahtumista, joita kentällä järjestetään.

Teemme paljon myös sellaista työtä, joka ei näy suoraan jäsenelle. Se on järjestötyötä, jota itse puheenjohtajana ja jota muun muassa SKOn hallitus tekee omien jäsentemme edunvalvonnan eteen. Erityisesti erilaisissa OAJ:n valmistelemissa ja päättävissä toimielimissä omien skolaisten etujemme valvominen on erityisen tärkeää, sitäkin toimintaa tulisi saada näkyvämmäksi. Asia on tullut selkeästi esiin esimerkiksi OAJ:n ammattijärjestötoiminnan uudistamishankkeessa, jossa olemme voimakkaasti puolustaneet muiden ammatillisten yhdistysten kanssa etujamme. Seuraava neuvottelukierroskin on lähellä ja myös siihen SKO omien edustajiensa kautta vaikuttaa.

Muistathan tarkistaa, että saat säännöllisesti ilmestyvät uutiskirjeemme suoraan sähköpostiisi. Näin saat tietoa siitä, mitä milloinkin on menossa; sekä SKOssa että OAJ:n tasolla. Ellet muista saaneesi uutiskirjeitä, ole yhteydessä yhteysopettajaasi tietojesi tarkistamiseksi.

Muista varata kalenteriisi tilaa ensi kevään SKO-päiville Kuopiossa. Ne järjestetään 8.-10.4.2022, ja siellä pääset tapaamaan kollegoitasi eri puolilta maata, kuulemaan mielenkiintoisia esityksiä ja lataamaan akkujasi myös vapaamuotoisen ohjelman parissa.

Hyvää syksyä Sinulle. Ollaan yhteydessä.

LEDARE

Betydelsen av medlemskap

Ett nytt läsår har börjat inom hela utbildningssektorn. Dels jobbar vi ännu enligt villkoren för coronarestriktionerna, dels har närundervisning och handledning på lärosätena inletts. Trevligt vimmel ses på arbetsplatsens lunchrestaurang. Studerandenas glada miner kommer emot en i korridorer och i klassrum. Återgången till den riktiga vardagen nalkas helt snart.

SKO har också påbörjat höstens verksamhet. I slutet av augusti hölls SKO:s utbildningsdagar, och inom kort sammanträder delegationen till sin höststämma. Inför stämman har ledamöterna fått en viktig förhandsuppgift. Uppgiften anknyter till SKO:s strategiarbete - Hur syns SKO i medlemmarnas vardag och hur önskar medlemmarna att SKO ska synas i deras vardag? Vi önskar kontinuerlig feedback av våra aktiva och även direkt feedback av vår medlemskår angående den verksamhet och det stöd som SKO kan bidra med i vardagens arbete och inom föreningsverksamheten. Medlemskapet innebär i första hand stöd i intressebevakningsfrågor, men även trevlig samvaro som ger ork och krafter. Det är alltid roligt att få hälsningar från olika jippon och evenemang som anordnats på fältet.

Vi gör också en hel del sådant arbete som våra medlemmar inte direkt ser, det är frågan om organisationsarbete som ordförande och SKO:s styrelse gör för att främja sina medlemmars intressebevakning. Det är framför allt viktigt att vi finns med i OAJ:s olika organ som förbereder och verkställer - och att vi där bevakar våra SKO-medlemmars intressen. Detta arbete borde också synliggöras mera. Det här kom tydligt fram t.ex. i samband med OAJ:s reformprojekt av fackföreningsverksamheten där vi kraftigt, tillsammans med andra yrkesinriktade föreningar, försvarade våra intressen. Följande förhandlingssomgång börjar snart och SKO:s representanter är också där med och påverkar.

Kom ihåg att kolla att du får våra nyhetsbrev, som utkommer regelbundet, direkt till din e-post. På det här sättet får du information om vad som händer inom SKO och OAJ. Om du inte fått våra nyhetsbrev, var i kontakt med din kontaktlärare för att kolla dina uppgifter.

Kom också ihåg att reservera utrymme i din kalender för vårens SKO-dagar som hålls i Kuopio. Dagarna arrangeras 8-10.4.2022. På SKO-dagarna får du träffa dina kollegor från olika delar av landet, lyssna på intressanta föredrag och ladda dina batterier i form av informellt program.

Jag önskar dig en trevlig höst. Vi håller kontakt.

Paikallisyhdistyksellä on oma rooli opettajan ammatti-identiteetin rakentumisessa

Paikallisyhdistys tukee, tiedottaa ja auttaa rakentamaan ammatti-identiteettiä. Juuri nyt etenkin opetuksen muutos ja pedagogisten menetelmien uudistaminen puhuttavat.

Opettajat eläköityvät, osa vaihtaa työpaikkaa ja uusia opettajia tulee organisaatioihin. Uusilla opettajilla ei välttämättä ole töihin tullessaan vielä tietoa, mitä kaikkea opettajan työhön liittyy. Paikallisyhdistyksen tehtävänä on tukea jäseniään ja tiedottaa toiminnastaan uusille opettajille, sekä kertoa, miten he voivat parhaiten vaikuttaa omaan työhönsä sekä olla mukana tukemassa opettajan ammatti-identiteetin rakentumisessa. Tärkeää on myös vastata uusien opettajien koskeviin kysymyksiin, sekä kertoa heille opettajan oikeuksista ja velvollisuuksista.

Paikallisyhdistyksen lisäksi myös yhteysopettajat ovat keskeisessä asemassa uusien opettajien kanssa käytävissä keskusteluissa ja perehdyttämisessä. Tapaamiset uusien opettajien kanssa sekä erilaisten tilaisuuksien järjestäminen ovat hyviä keinoja opettajien verkostoitumiselle sekä yhteisille keskusteluille toisten opettajien kanssa. Esimerkiksi OAJ Karelia-ammattikorkeakoulun paikallisyhdistys järjesti syksyllä uusille opettajille tutustumisillan. Tilaisuudessa keskusteltiin ruokailun lomassa opettajayhdistysten toiminnasta sekä opettajuudesta.

Yhdistyksen kautta voidaan vaikuttaa

Työn tekeminen ja opettaminen ovat koronan aikana saaneet uusia muoto-

OAJ:n Pohjois-Karjalan ammatillisten opettajien jäsen- ja edunvalvontaillassa vaihdettiin kuulumisia ja puhuttiin muun muassa edunvalvonnasta.

ja. Verkko-työskentely ja etäpalaverit on otettu osaksi jokapäiväistä työtä, ja opetuksessa puhutaan hybridiopetuksesta uutena opetuksen muotona. Verkko-opetuksen ja lähiopetuksen hoitaminen yhtäaikaista voi kuormittaa niin aloittavaa kuin pitempäänkin työskennellyttä opettajaa. Opetuksen suunnitteluun ja opetusteknologioiden käytön opetteluun voi joutua käyttämään enemmän aikaa kuin aikaisemmin. Muutokseen vastaaminen voi tarkoittaa enemmän resurssia työn tekemiseen, uusien välineiden hankintaa tai koulutuksia opetuksen ja pedagogisten menetelmien uudistamiseen. Opetuksen muutokseen on hyvä joka tapauksessa varautua ja siitä tulee käydä yhdessä keskustelua. Yksi keino vaikuttaa tähän keskusteluun on paikallisen opettajayh-

distyksen kautta.

Yhdistykseen kuulumisen on opettajille erityisesti vaikuttamisen keino. Yhdistyksenä voidaan ottaa kantaa opettajien asemaan ja työhön liittyviin asioihin. Työpaikkakohtaisella opettajien paikallisyhdistyksellä on merkitystä erityisesti paikallisella tasolla opettajien asioihin vaikuttamisessa.

Vaikuttamisen tarkoituksena on erityisesti edistää opettajien tärkeäksi kokemia asioita. Yhdistyksen kautta opettajien asiat saadaan nostettua työpaikoilla esille laajempaan keskusteluun.

Yhdessä pystytään vaikuttamaan asioihin enemmän kuin yksin, voimme ottaa kantaa siihen, mitkä ovat tärkeitä asioita nostettavaksi esille työnantajan kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Yhteistyötä luottamusmiesten kanssa

Paikallisyhdistys tekee tiivistä yhteistyötä luottamusmiesten kanssa. Paikallisyhdistyksen roolina on toimia opettajien äänenä. Tämä onnistuu parhaiten tekemällä tiivistä yhteistyötä myös paikallisten luottamusmiesten kanssa.

Luottamusmiehet ovat mukana joka-päiväisessä toiminnassa omassa organisaatiossaan ja he voivat tuoda opettajien näkemyksiä organisaation kanssa käytäviin keskusteluihin ja paikalliseen sopimiseen. Näin myös paikallisyhdistykseen kuuluvien opettajayhdistyksien tekemät huomiot ja esitykset saadaan huomioitua ja vietyä eteenpäin.

*Teksti ja kuva: Mikko Hyttinen
lehtori, Karelia-ammattikorkeakoulun puheenjohtaja,
OAJ:n Karelia-ammattikorkeakoulun paikallisyhdistys*

KALENTERIMERKINTÖJÄ

Marraskuussa tavataan SKOn luottamusmiesten neuvottelupäivillä.

Päivät järjestetään 10.–11.11. Myös valtuuskunta kokoontuu marraskuussa. Syyskokoukselle on varattu viikonloppu 20.–21.11. Näillä näkymin pääsemme vihdoin viettämään myös SKO-päiviä! SKOlaisten kohtaamistapahtuma järjestetään 8.–10.4.2022 Kuopiossa.

SKOn lomakohteita tarjolla!

SKOn varsinaiset jäsenet voivat osallistua lomakohteiden talvikauden (1.11.2021–30.4.2022) arvontaan merkitsemällä 20.–27.10.2021 toivomansa ajankohdan TimeWorks-kalenteriin (sko.timeworks.fi). Arvonnan jälkeen 1.11. lähtien vapaat ajankohdat ovat suoraan kalenterista varattavissa. Lisätietoa: sko.oaj.fi/jasenyys/lomakohteet.

SKO-PÄIVÄT
8.-10.4.2022

K U O P I O

Kestävä tulevaisuus
ja hyvinvointi

Kuulumisia SKO-koulutuspäiviltä

Opettajien tekijänoikeudet kiinnostivat, mutta eniten keskustelua saatiin aikaan edunvalvonnan ja järjestötoiminnan asioista. Lisäksi ideoitiin tulevaa toimintaa.

Perinteisiä SKO-koulutuspäiviä vietettiin 28.8 Helsingissä Sokos Hotel Triplassa teemalla ”Korona Exit – toiminta jatkuu”. Paikalle oli saapunut reilut 30 SKOn aktiivia tai muutoin toiminnasta kiinnostunutta. Päivien avauspuheenvuorossa ja ajankohtaiskatsauksessa puheenjohtaja Ulla Kangasniemi kävi läpi edunvalvonnan ja järjestötoiminnan ajankohtaisia asioita. Edunvalvonnassa ajankohtaista ovat tulevat sopimusneuvottelut ja niihin liittyvät tavoitteet. SKOn valtuuskunta käsittelee tavoitteita SKOn osalta marraskuussa syyskokouksessaan, minkä jälkeen tavoitteiden työstämistä jatketaan OAO:n ja OAJ:n toimitelmissä. Kentällä edunvalvonnassa keskustelua ja kysymyksiä herättää etenkin opettajien tekijänoikeudet. Tältä osin jäsenten kannattaa seurata aktiivisesti OAJ:n viestintää ja osallistua OAJ:n aiheeseen liittyviin tapahtumiin.

”KENTÄLLÄ EDUNVALVONNASSA KESKUSTELUA JA KYSYMYKSIÄ HERÄTTÄÄ ETENKIN OPETTAJIENTEKIJÄNOIKEUDET.”

SKOn jäsenmäärässä on tapahtunut pientä positiivista kehitystä, mutta uusien jäsenten hankkiminen on edelleen tärkeää. Jäsenhankintakampanja jatkuu vuoden 2021 loppuun. Kampanjan aikana jokainen SKOn jäsen voi saada S-ryhmän 25 euron lahjakortin hankkimalla SKOLle uuden jäsenen. Tarkempia tietoja kampaasta löytyy osoitteesta www.oaj.fi/sko.

Uusien jäsenten hankkimisen näkökulmasta on tärkeää, että jäseneksi liittyminen on riittävän sujuvaa ja yksinkertaista. OAJ on kesän aikana uudistanut muun muassa liittymislomakkeen. Tämän uudistuksen taustoi-
toista ja uuden lomakkeen toiminnasta

Kuvatekstiä tähän sitten niin.

koulutukseen osallistujille kertoi OAJ:n ICT-päällikkö Tero Kainulainen.

Koulutukseen osallistujat pääsivät työstämään SKOn strategiaa ja ideoimaan tulevaa toimintaa työpajasuudessa. Ryhmissä nousi esille, ettei liiton uusi nimi SKO ry tarkoita varsinaisesti mitään. Liitto mielletään edelleen useimmiten kauppa- ja kulttuuriopettajien liitoksi. Liiton strategian osalta ryhmissä toivottiin, että jatkotyöstämisessä huomioitaisiin jäsenten palvelujen kehittäminen.

”TYÖPAJOISSA NOUSI AJATUS SIITÄ, ETTÄ SKO VOISI JATKOSSA JÄRJESTÄÄ TAPAHTUMIA MYÖS ALUEELLISESTI.”

Tulevaisuudessa SKOLta toivottiin tapahtumia, joissa on vetovoimaisia esiintyjä, mahdollisuus verkostoitua ja jotakin tilaisuuteen sopivaa kulttuuri-oh-

jelmaa. Koulutusta SKO voisi järjestää esimerkiksi jäsenhankinnan tai työhyvinvoinnin tueksi. Työpajoissa nousi ajatus siitä, että SKO voisi jatkossa järjestää tapahtumia myös alueellisesti.

SKOn hallitukselta toivottiin enemmän näkyvyyttä. Tähän hallitus onkin jo ennakoiden pyrkinyt vastaamaan aloittamalla säännölliset blogikirjoitukset, joita pääsee lukemaan SKOn internetsivujen kautta. Työpajoissa otettiin aktiivisesti kantaa myös lomamökkitoimintaan. Yhdessä ryhmässä mökkejä pidettiin hyvänä jäsenetuna, toisessa ryhmässä toivottiin mökkiä myös Leville ja kolmas ryhmä toivoi, ettei mökkejä hankittaisi enää lisää.

Koulutuksen jälkeen osallistujat siirtyivät verkostoitumaan päivällisen merkeissä. Ilta päättyi hienosti We will rock you -musikaaliin Helsingin jäähallissa.

*Teksti: Atte Kortew
Kuva: Elisa Ruponen*

Ulkomaalaiset opiskelijat ja heitä koskeva lakiluonnos

Korona tyssäsi ulkomaalaisten opiskelijoiden saapumisen Suomeen. Kasvava työvoimapula korostaa vieraskielisen koulutuksen veto- ja pitovoiman merkitystä.

Uusi lukuvuosi ja pandemian vaikutukset lupa-asoiden käsittelyyn ovat jälleen tuoneet omat haasteensa vieraskielisten opiskelijoiden opintojen aloittamiseen ammatikorkeakouluissa. Osa ulkomaalaisista opiskelijoista on päässyt aloittamaan tai jatkamaan opintojaan jopa lähiope-
tuksessa kampuksilla, mutta erityisesti EU/ETA-alueen ulkopuolisilla, luku-
vuosimaksuvelvollisilla opiskelijoilla on ollut vaikeuksia saada hankittua viisumeita, tai edes aloitettua lupaprosessiaan ajoissa.

Lähetystöt ulkomailla saattavat olla pandemian vuoksi edelleen kiinni tai lupaprosessin käsittely on viivästynyt, jolloin opiskelijalla ei ole muuta mahdollisuutta kuin aloittaa opintonsa etänä. Jotkut ammattikorkeakoulut ovat päättäneet aloittavien EU/ETA-alueen

ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden osalta, että he voivat siirtää opintojensa aloittamista vuodella, jos koronasta aiheutuvat ongelmat estävät opintojen aloittamista tänä syksynä.

OAJ on ottanut omassa lausunnossaan kantaa hallituksen lakiluonnokseen ns. kolmansista maista tulevien opiskelijoiden maahantulon ja oleskelun edellytysten kehittämiseksi. Tällä lakimuutoksella pyritään vaikuttamaan siihen, että nämä henkilöt pääsisivät nykyistä helpommin Suomeen ja että heidän mahdollisuutensa jäädä Suomen työmarkkinoille valmistumisen jälkeen paranisivat. Erityisesti esille on nostettu lupaprosessien helpottaminen, jolloin opiskelijalla olisi esimerkiksi mahdollisuus saada oleskelulupa koko opintojensa ajaksi yhdellä kertaa, ei lukuvuodeksi kerrallaan.

Lakiluonnosta on valmisteltu siksi, että Suomi tarvitsee ulkomaalaisia opiskelijoita, tutkijoita ja osaavaa ulkomais-
ta työvoimaa kasvavan työvoimapulame yhtenä ratkaisuna. Lain valmistelun ohella ei saa unohtaa kehittää samalla vieraskielisen koulutuksen opiskelijavalintaa ja koko valintaprosessia, mukaan lukien valintakokeet. Pelkästään lakimuutos ei siis auta, vaan sen ohella pitää huomioida ja kehittää myös vieraskielisen koulutuksen veto- ja pitovoimaan vaikuttavia seikkoja.

Maahantulon sujuvoittaminen, opiskelun aikainen ohjaus ja jo opintojen aikana saatava linkki Suomen työelämään ovat erityisesti sellaisia asioita, joiden avulla osaavaa, ulkomaalaista työvoimaa saadaan Suomeen aiempaa enemmän.

Teksti: Ulla Kangasniemi

LÄHI- VAI ETÄOPETUSTA?

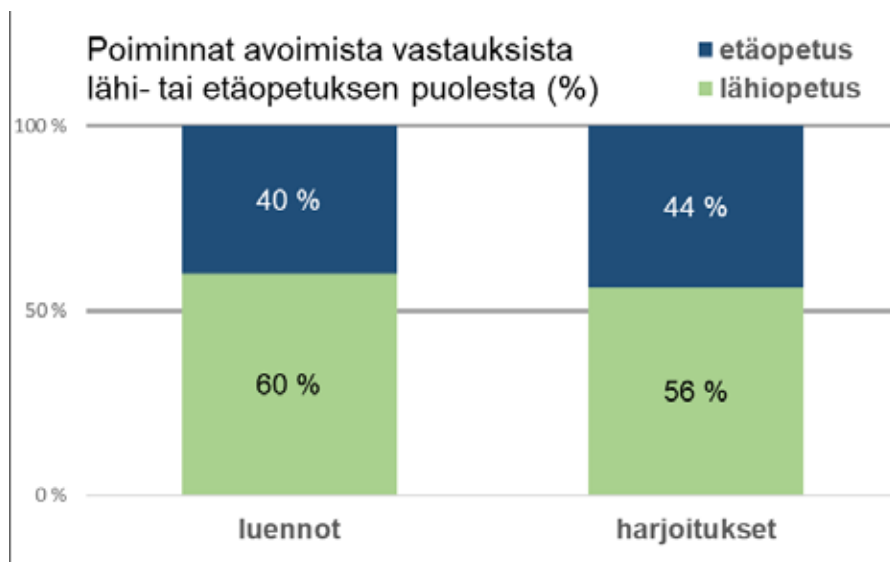
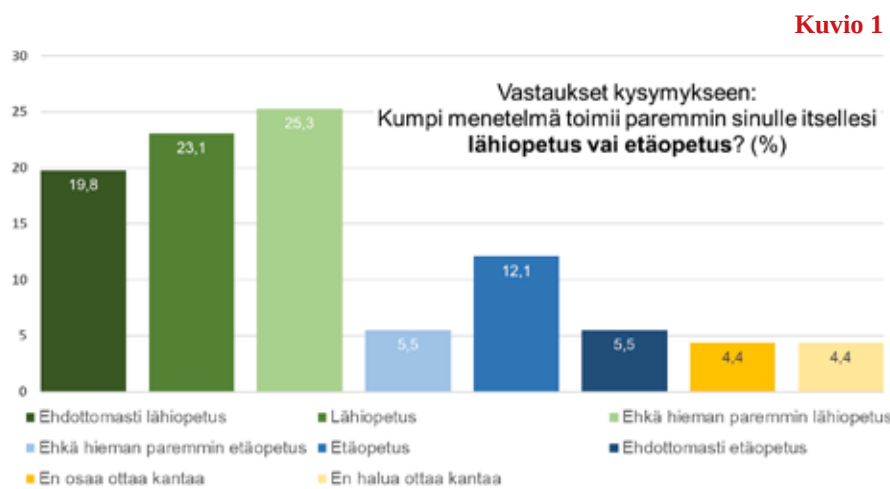
Valinnanvapautta vai pakkopullaa? Kuka päättää ja millä perusteilla, mitä tehdään etäopintoina verkossa ja mitä lähiopetuksena kampuksilla? Millä ratkaisuja perustellaan?

Opettajana pyrin siihen, että käyttämäni opetusmenetelmät toimivat mahdollisimman hyvin: opiskelijat motivoituvat, oppivat ja ehkä viihtyvätkin. Oletan, että niin sinäkin teet. Viimeiset 1,5 vuotta ovat olleet yhtä murrosta ja muutosta, mutta mikä olisi optimaalisin tapa järjestää opetus koronan jälkeen. Opiskelijat, jotka ovat kokeneet pakotetun etäopetuksen, osaavat varmasti kertoa, mikä toimii ja mitä pitäisi tehdä toisin, milloin opetus samassa tilassa on tarpeen ja milloin paikalla ei ole merkitystä – tai näin oletin.

Laadin Liike-elämän matematiikka -opintojaksojen opiskelijoille oman palautekyselyni, jossa keskityin opetusratkaisuiden toimivuuteen. Toivoin saavani selkeän käsityksen opiskelijoiden tarpeista ja mieltymyksistä. Toiselta opintojaksolta kyselyyn vastasi 81 % (26/32) ja toiselta 85 % (91/107) eli keväällä 2021 näkemysään avasi 117 opiskelijaa.

Halusin saada selville etenkin sitä, millainen yhdistelmä lähi- ja etäopetusta tuntuisi opiskelijoista toimivimmalta. Taustatietoina kysyin muun muassa erilaisten Moodlessa tarjottujen aktiviteettien hyödyntämisestä (esimerkiksi Teams-tapaamiset, tukikerran H5P-harjoitukset, perinteisemmät laskut) ja mitä verkkototeutuksessa poistaisi, vähentäisi, korostaisi tai lisäisi.

Tunnustan, että sorrun helposti luulemaan, että enemmistö ajattelee niin kuin minä. Oletin siis tietyntyläisiä vastauksia, mutta kuinkas kävikään. Yleispiirteensä nousee esiin heterogeenisuus. Käsittelen tässä suhtautumista lähi- ja etäopetukseen, mutta näkökulmana voisi olla myös vapaavalintaisuus ja pakollisuus.

Lähi- vai etäopetusta

Tykkään siitä, että teorialuennot ovat etänä.

Pitäisin teoria- ja esimerkkitunnit lähiopetuksena.

Näihin kahteen lainaukseen voi kiteyttää tuloksia: mikä sopii toiselle, ei toiselle olekaan optimaalisin. Vastakkaisia esimerkkejä on paljon, ja ensilukemalla kehityspalautteesta jäi ristiriitainen tunne. Kun perehdyin tätä artikkelia

varten vastauksiin niitä luokitellen, kuva alkoi selkeytyä. Isommalta kurssikokonaisuudelta kysyin järjestysasteikollisesti yleisesti mielipidettä lähi- ja etäopetuksesta: Tämä kurssi järjestettiin vain etänä. Vaikka et voi tietää, miten lähiopetus olisi todellisuudessa ja normaalitilanteessa toiminut, arvioi kumpi menetelmä toimii omasta mielestäsi paremmin sinulle itsellesi: lähiopetus vai etäopetus? Vaikka neutraalit ”ehkä vähän enemmän” -vastaukset niputtaisi keskenään samaan luokkaan kantaa ottamattomien kanssa (45 %), lähiopetusta kannatetaan selvästi enemmän (43 %) kuin etäopetusta (18 %). **Kuviossa 1 jako on kysytyn mukainen.**

Toimivimpana pitäisin lähiopetusta vanhan normaalin tapaan.

Koska opintojakson koko toteutus vain yhdellä menetelmällä ei tunnu enää realistiselta eikä mielekkäältäkään, seuraavalta, pienemmältä kurssilta kysyin eriteltyä palautetta. Tuolloin näkemysten jakautuminen korostuu. Luennot 60 % pitäisi lähiopetuksena, mutta 40 % etänä. Laskuharjoituksiin liittyen luvut ovat vielä lähempänä toisiaan, kuten kuvioista 2 voidaan havaita.

Pyrin luokittelemaan myös isomman kurssikokonaisuuden avoimet vastaukset niin, että saisin selville lähi- ja etäopetuksen kannatuksen muun muassa luentojen ja harjoitusten osalta erikseen. Osan kanta tuli selväksi esimerkiksi 57 % kannatti luentoja lähiopetukseen ja 25 % etäopetukseen, harjoituksista luvut olivat 41 % ja 47 %. Luvut voi tulkita samansuuntaisiksi kuin toisella kurssilla.

Opettajana olin ajatellut, että taustoitukset ja yhteiset esimerkit, jotka matematiikassa ovat tyypillisesti opettajavetoisia, voisi hyvin käydä etäyhteyden kautta, mutta yksilöllistä huomioimista

vaativat laskemisessa auttamiset olisi syytä olla lähitoteutuksena. Opiskelijoiden mielipiteissä näiden painotukset ovat juuri päinvastaiset.

Kaikkea tarjolle

Tulkintaa lähi- ja etäopetuksen kannatuksista hankaloittaa se, että moni opiskelijoista kannattaa kaikkea:

Kaikki aiheet tulisi olla molemmissa tavoissa esillä, jotta opiskelija pystyy toimimaan itselleen mieleisimmällä tavalla.

Luentojen osalta molempien mallien kannattaviksi luokiteltuja oli useampi kuin joka viides opiskelijoista. Toisaalta yllättävän moni ehdotti toteutusta aiheiden mukaisesti:

Opetus voisi olla siten, että vaikeimmat asiat olisivat lähiopetuksessa.

Valinnanmahdollisuuksien toivominen on ymmärrettävää – kukapa ei haluaisi valita itselleen sopivaa tapaa. Koronapandemian yhä vallitessa hybridimallit ovat ammattikorkeakoulujen virallisen linjan mukaisia toiveita. Opetusta ohjaava opettaja on se, joka kokee kaikkea kaikin tavoin -mallin ongelmat, kun toisaalta tapojen vahvuuksia ei voi hyödyntää täysimääräisesti ja lisäksi kaksi mallia voi tarkoittaa kaksinkertaista työtä. Onneksi osa opiskelijoista on ymmärtänyt asian:

Mielestäni huonoin vaihtoehto on, että osa on paikalla ja osa esim. Teamsin välityksellä.

Mihin koronan jälkeen?

Vaikka opiskelijoiden näkemykset toimivasta tavasta jakautuivat odottamaan

enemmän, toivotuksi suunnaksi voi tulkita lähiopetuspainotteisuuden. Koska tässä käsitelty opiskelijapalautteet (117 kpl) tuottivat keskenään ristiriitaistakin tietoa, kolmas lukukerta olisi tarpeen.

Erityisesti lisää ajattelua vaatii lähi- luentojen ja etäharjoitusten malli eli kun opiskelijoiden enemmistön kanta oli päinvastainen kuin omat pohjakäsitykseni. Olisihan tarpeeseen hienoa voida vastata, kun opiskelija käyttää luentoihin liittyen saada-verbiä:

Itseäni motivoisi paljon enemmän, jos saisi olla koululla kuuntelemassa luentoja.

Korona-aikana tehtiin iso työmäärä, kun opetus luotiin – ei vain siirretty, niin kuin usein hieman vähättelevästikin mainitaan – verkkoon. Työ ei suinkaan jää turhaksi, jos taustamateriaalit ja harjoitukset jäävät opiskelijoiden valinnaisuuden kokemusta tukevaan rooliin. Osan opiskelusta voisi tehdä itselleen sopivimpaan aikaan ja tarvittavalla kestolla, mutta osaan olisi tarjolla lähiopetusta, jossa opiskelija voisi etäopetusta helpommin kokea olevansa yksilö:

Opettajilla on monesti kyky huomata millainen oppija kukakin on ja pystyy sillä tavalla omalla toiminnallaan saamaan oppilaasta enemmän irti. Näin tietokoneen välityksellä se on vähän hankalaa.

Opiskelijapalautetta kannattaa kysyä ja palautteita kannattaa lukea. Kun opiskelijoiden mielipiteisiin yhdistetään opettajan näkemykset, voidaan saada aikaan kaikkia parhaiten palvelevat toteutukset.

Teksti ja kuvat: Anu Nuutinen, lehtori, Liiketoimintayksikkö,

YHTEISOPETTAJUUDEN COACHAAMINA

Yhteisopettajuus ja opiskelijoiden tiimityöskentely lisäsivät oppimistapoja. Toteutuksella oli muun muassa lukupiirejä, vierailijaluentoja, vierailuja ja käytännön aktiviteetteja.

Nykyelämän alati muuttuva työympäristö ei korosta yksilön suoritusta tai henkilökohtaista loistamista, vaan toimivat tiimit ja niiden yhteistyö luovat koko yrityksen tai organisaation menestymisen perustan.

Tätä periaatetta olemme toteuttaneet Haaga-Helian Porvoon kampuksen restonomikoulutuksen toisen lukukauden aikana. Tämän ns. matkailuelinkeinoon orientoituminen -lukukauden tavoitteena on tutustuttaa restonomiopiskelijat

opintojen ja käytännön työn kautta matkailuelinkeinoon ja matkailun toimintaympäristöön erityisesti kotimaan näkökulmasta.

Restonomien lukukausi koostuu kuudesta toisiinsa linkittyneestä opintojaksosta, joista opiskelijalle kertyy 30 opintopistettä. Näillä opintojaksoilla ei ole pääsääntöisesti omia toteutus- suunnitelmiaan tai tavoitteitaan, vaan lukukaudella on sama opetuksellinen päämäärä sekä yhteen kietoutuneet arviointikriteerit.

Oppimisen kantavana teimana lukukauden aikana on tutkiva ja kehittävä oppiminen: oppija käsitetään aktiivisena toimijana, joka sekä itsenäisesti että ryhmän jäsenenä etsii tietoa ja jäsentää sitä tietyin työelämän tilanteen ratkaisemiseksi. Keskeisenä oppimistapana ovat toimeksiantajalle toteutettavat projektit.

Tämä oppimiskokonaisuus valmentaa opiskelijoita tekemään jatko-opintojensa kannalta itselleen motivoivia

valintoja sekä löytämään oman paikkansa matkailuelinkeinoon parissa. Usein tämän jakson verkostoituminen sekä työelämäyhteistyö ovat tuoneet opiskelijoille sekä kesätyöpaikkoja että vakituisia työsuhteita.

Projektien avulla tehokasta oppimista työelämään

Tutkivan ja kehittävän oppimisen filosofia tulee opiskelijoille tutuksi lukukauden kahdessa keskeisessä projektikokonaisuudessa.

Näiden projektien teemoina ovat ohjelmapalvelutuotannon simulointi, esimerkiksi asiakastapahtumien järjestäminen, sekä erilaisten matkailualan toimijoiden tuote- tai palvelukonseptien ideointi toimeksiantajalle.

Näissä projekteissa opiskelijoita ohjaa monialainen opettajatiimi, jonka jäsenet tuovat oppijoiden valmentamiseen oman asiantuntijuutensa ja osaamisensa: tapahtumatuotanto, kes-

tävä kehitys, elämysten tuottaminen, ruokapalvelut, juridiikka, destination management, tutkimusosaaminen, tuote- ja palvelukonseptointi, matkailumaantiede, matkailuteknologia ja ICT, viestintä eri kielillä ja talousosaaminen.

Opiskelijat muodostavat itsenäisesti toimivia tiimejä, joihin he luovat tilanteeseen sopivan organisaatiomallin. Näiden projektien kautta tulevaa oppimista tukevat muut lukukauden teemoihin liittyvät oppimistavat: lukupiirit, oppimistehtävät, vierailijaluennot, vierailut matkailuelinkeinoon kohteisiin sekä muut käytännön aktiviteetit.

Kenttäjaksolla matkailuelinkeino tutuksi

Lukukauden päättää matkailuelinkeinoon orientoitumisen kenttäjakso, jonka aikana opiskelijat työskentelevät hakemissaan työpaikoissa neljän viikon ajan.

Jakson kuluessa opiskelijat toteuttavat käytännössä niitä taitoja ja tietoja, jotka he ovat oppineet lukukauden aikana. Opiskelijoiden tyypillisiä kenttäjakson työtehtäviä ovat asiakaspalvelu, tapahtumatuotanto, ohjelmapalvelut, työelämäviestintä eri kielillä, myyntitilaisuudet sekä ruokapalvelut.

Monet opiskelijat tekevät tämän kenttäjakson Pohjois-Suomen matkailukeskuksissa ja saavat näin omakohtaista kokemusta siitä, mitä työskentely on niissä Suomen matkakohteissa, joilla on kansainvälistä vetovoimaa.

Tämän neljän viikon aikana opiskelija tekee myös oppimistehtävän, joka liittyy kyseisen matkailuyrityksen toiminnan kehittämiseen. Tehtävän aiheena voi olla esimerkiksi asiakastytytyväisyyskysely, palvelukonseptin ja asiakaspolun toimivuuden selvittäminen, somestrategian ja -markkinoinnin kehittäminen ja niin edelleen.

Tämän oppimistehtävän avulla opis-

Kuvatekstiä tähän sitten niin.

kelija kytkeytyy paremmin yrityksen toimintaan sekä saa pientä tuntumaa siihen, millaista voi olla matkailun asiantuntijan työ.

Jakson päätyttyä opiskelijat jakavat kollegoilleen kokemuksia työelämäjak-

solta ja esittelevät kehittämistehtävänsä tuloksia.

*Teksti: Päivi Forsblom & Antti Petteri Kurhinen
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu,
Porvoon kampus*

Ensimmäinen Luova Pohjois-Savo -kehittämishohjelma

Tarkoituksena on selkeyttää luovien alojen roolia maakunnan kilpailukyvyyn ja hyvinvoinnin edistäjänä.

Nyt se valmistui, ensimmäinen luovien alojen kehittämis- ja toimenpideohjelma: Luova Pohjois-Savo - luovien alojen kasvu- ja yhteistoiminta. Tarkoituksena on selkeyttää luovien alojen roolia maakunnan kilpailukyvyyn ja hyvinvoinnin edistäjänä. Ohjelma auraa tietä muun muassa luovien alojen hanke-, liike- ja innovaatiotoiminnalle.

Savonia-ammattikorkeakoulun TKI-asiantuntija Raisa Leinonen tietää, että usean kv-markkinoilla toimivan pohjoissa-volaisten huippuyritysten tuotekehityksen ja brändin takana on esimerkiksi muotoilu- ja viestintäosaamista. Digitaalinen teknologia kehittyy voimakkaasti ja muuttaa perinteisiä toimintatapoja.

Ratkaisujen löytäminen edellyttää riistiin pölytystä ja yhteistyötä, jolloin asioita kyetään katsomaan eri näkökulmista. Tämä edistää innovaatioita, joilla on sekä yhteiskunnallista että taloudellista vaikuttavuutta.

Leinonen peräänkuuluttaa muutostavutusta esimerkiksi koronapandemian jälkeisessä ajassa, jota vahvistetaan monialaisessa yhteistoiminnassa. Nämä tarjoavat mahdollisuuden eri toimialojen kohtaamiselle ja uudistavalle yhteistyölle. Leinonen

muistuttaa tulevaisuuden ennustamisesta. Olennaista on ymmärtää globaalit muutokset, joilla luodaan kokonais kuvaa merkittävistä yhteiskunnallisista ilmiöistä myös aluetasolla.

Elämme entistä enemmän verkottuneessa keskinäisriippuvuuksien maailmassa, jossa näennäisesti toisistaan riippumattomat tapatumaketjut aiheuttavat mullistuksia ihmisten elämään.

Leinonen mainitsee hyvänä esimerkkinä tekstiili- ja muotiteollisuuden, jossa on toden teolla tartuttu hiilijalanjäljen pienentämiseen sekä tekstiilijätteen kierrättämiseen ja uudelleenkäyttöön kuitumateriaalina.

Kiertotaloudesta on povattu Suomelle uutta kasvun kärkeä. Tekstiili- ja muotiteollisuus näyttää esimerkkiä, kun luodaan uusia brändejä ja liiketoimintaa kiertotalouden ja datan ympärille.

Leinonen toivoo, että kehittämisohjelma vahvistaa luovan osaamisen roolia Pohjois-Savon innovaatioekosysteemeissä, sillä esimerkiksi vihreään siirtymään liittyviä ongelmia ei ratkaista yhden sektorin silloissa.

*Teksti: Jouni Vornanen
Kuva: Mikko Lappalainen*

Savonian TKI-asiantuntija Raisa Leinonen povaa kiertotaloudesta Suomelle uutta kasvun kärkeä.

LIIKETALouden YAMK-TUTKINTO vastuopettajan silmin

Havahduin äskettäin siihen, että olen toiminut kauppaopettajana jo yli 20 vuotta. Paljon eivettä ehtinyt virrata Pielisjoessa oman kauppaopettajan uran alkuvaiheessa, kun pääsin mukaan suunnittelemaan tekniikan alan jatkotutkintoa korkeakoulussamme. Ensimmäiset ammattikorkeakoulujen jatkotutkinnot aloitivat Suomessa vuonna 2002. Meillä Karelia-amk:ssa ammattikorkeakoulun jatkotutkinto, myöhemmin ylempi ammattikorkeakoulututkinto, aloitettiin tekniikan ja liikenteen alalla vuonna 2003. Oli suuri kunnia olla liiketalouden edustajana mukana monialaisessa opettajaryhmässä, joka vastasi Teknologiaosaamisen johtamisen YAMK-koulutuksen toteutuksesta.

Liiketalouden ylemmän AMK-tutkinnon aloitimme kuitenkin vasta vuonna 2015 kysynnän noustessa niin korkeaksi, ettei mennyt viikkoakaan, ilman että joku tiedusteli tutkinnon suorittamismahdollisuutta myös omalla alueellamme. Kokemukset koulutuksen järjestämisestä ovat tähän mennessä olleet erittäin positiiviset ja valmistuneiden antama palaute vastaa paikallisestikin sitä, mitä voimme lukea vaikkapa TRAL:n (Tradenomiliitto ry) valtakunnallisen jäsentutkimuksen tuloksista. Toki maakunnissa, mutta TRAL:n tutkimuksen mukaan varsinkin Etelä-Suomessa, YAMK-tutkinnon suorittaneiden palkka-kehitys on ollut keskimäärin positiivista tai erityisen positiivista.

Alun perin ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot suunniteltiin vastaamaan työelämän tarpeisiin ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden osaamisen kehittämisessä. Järjestelmää luotaessa oli noussut selkeä tarve

ammattilliselle jatkokoulutukselle, joka voitaisiin suorittaa työn ohessa. Samalla ylempi ammattikorkeakoulututkinto paikkasi sitä tilannetta, joka oli syntynyt, kun korkeakoulujen duaalimallissa oli yliopistojen rinnalle luotu enemmän pragmaattisesti orientoitunut vaihtoehto perinteiselle akateemiselle mallille. Ennen mahdollisuutta suorittaa ylempi AMK-tutkinto puhuttiin jopa koulutuksellisesta pussinperästä ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden osalta.

Ylempää ammattikorkeakoulututkintoa voidaan hyvällä syyllä kutsua aidosti suomalaiseksi koulutusinnovaatioksi, joka on omaleimainen siltä osin, että tutkinto-opiskelijaksi ei voi edes pyrkiä ennen kuin AMK-tutkinnon suorittamisen jälkeen on hankkinut alan työkokemusta vähintään kaksi vuotta. Ylemmät AMK-tutkinnot ovat laajuudeltaan 60 tai 90 opintopistettä riippuen aiemmin suoritettun AMK-tutkinnon laajuudesta. Liiketalouden ylempi AMK-tutkinto

on pääsääntöisesti ajateltu suoritettavan 2 - 2,5 vuodessa 90 opintopisteen laajuisena. Eurooppalaisessa korkeakoulututkintojen viitekehyksessä ylempi AMK-tutkinto asettuu EQF-tasolle 7. Julkisia virkoja täytettäessä ylemmän AMK-tutkinnon suorittaneet ovat lain mukaan tasavertaiset perinteisen akateemisen maisterin tutkinnon suorittaneiden kanssa. Tämä on viime kädessä mahdollistanut myös sen, että ammattikorkeakoulut ovat voineet kouluttaa ja palkata lehtoreiden ja tuntiopettajien joukkoon oman koulutusjärjestelmän kasvatteja.

Tässä yhteydessä haluan nostaa esiin erään tärkeän seikan, joka nousi esiin tänä syksynä opintonsa aloittaneiden ylemmän AMK-tutkinnon opiskelijoiden infopäivillä. Opintonsa juuri aloittanut 1. vuosikurssin opiskelija kertoi, että hän oli pyrkinyt opiskelemaan liiketalouden YAMK-tutkintoamme jo kolmesti, kunnes vasta tänä syksynä sisäänpääsy onnistui. Hän toi esiin sen tosiseikan, että ammattikorkeakouluissa ylempää tutkintoa suorittamaan täytyy erikseen pyrkiä, kun taas yliopistoissa kaikki, jotka ovat päässeet suorittamaan kandidaatin tutkintoa, voivat suoraan valmistuttuaan jatkaa saman alan maisterin tutkintoon.

Ammattikorkeakouluissa ylemmän AMK-tutkinnon aloituspaikkoja on tarjolla tietty murto-osa AMK-tutkinnon aloituspaikoista. Kysymys kuuluu, kuinka korkeaksi suhdeluku voidaan ja on tarvetta nostaa? Monelle AMK-tutkinnon suorittaneelle ylemmän korkeakoulututkinnon puuttuminen alkaa kuitenkin jo olla uralla etenemisen este. Tähän voivat avoimen ammattikorkeakoulun polkuopinnot olla yksi, mutta ei ainoa ratkaisu.

Koulutuksen laajentamiselle on olemassa hyvät perustelut, mutta ammatillisessa etujärjestöjulkaisussa on enemmän kuin perusteltua nostaa resurssikysymykset vahvasti esille tässä yhteydessä. Opetuksen resurssit on turvattava, jotta koulutuksen laatu voidaan edelleen pitää riittävän korkealla tasolla.

Teksti: Kim Wrangle, yliopettaja, Karelia-ammattikorkeakoulu
Kirjoittaja toimii Karelia-ammattikorkeakoulussa liiketalouden ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon (Johtaminen ja liiketoimintaosaaminen) vastuuyliopettajana.

Kurssi, johon jää koukkuun

Timanttituote, wow-kurssi, maailman paras kurssi – selaisia tuloksia meiltä odotetaan. Minkälainen kurssi on maailman paras ja mitä olisi opetuksen timanttituote?

On monta hyvää kurssia, mutta mikä tekee kurssista wow-kurssin? Kaikkien muiden ominaisuuksien lisäksi, wow-kurssi voisi olla sellainen, että opiskelija jäisi siihen koukkuun. Niin, että hän odottaisi jokaista opetuskerta innolla ja avaisi aina jännityksellä kurssin materiaalit. Koukuttavan kurssin tekemiseen on monta tapaa, osaa niistä on kalliita ja erittäin aikaa vieviä. Jos kuitenkin vapauttaa omaa luovuuttaan, niin löytyy myös yksinkertaisia ja saavutettavia tapoja.

Pelillistäminen

Yksinkertaistettuna pelillistämisen voi tarkoittaa sitä, että kursilla on paljon interaktiivisuutta sekä materiaalin esittämisessä että harjoituksissa. Interaktiivinen sisältö tekee opiskelijasta aktiivisen osallistujan, joka tutkii, etsii, oppii ja jatkuvasti tarkkailee osaamistaan.

Kurssin materiaalien rakentamisessa H5P-työkalu antaa erittäin suuren mahdollisuuden interaktiivisuuden luomiseen. Niin kuin peleissä, välitön palaute ja mahdollisuus yrittää suoritusta useamman kerran tekevät harjoituksista mielekkäitä. Interaktiivisuuden lisäksi opetuksessa voi hyödyntää erilaisia pelejä. Mentimeter ja Learning Apps tarjoavat erilaisia vaihtoehtoja, joita voi soveltaa omaan opetukseen. Molempien ohjelmien käyttöönotto on helppoa, eikä vaadi erikoisosaamista.

Erilaisuus

Odottamaton, yllättävä, vaihtuva toteutus tarjoaa ulospääsyn rutiineista ja perinteistä. Se intrigoi ja viehättää. Kurssilla tämän voi saavuttaa käyttäen monipuolisesti erilaisia element-

tejä, kuten kurssipohjan erilainen ulkoasu, poikkeava rakenne kurssin eri osioissa tai oppitunnin ohjelmassa.

Myös erilaiset visuaaliset ratkaisut materiaalin esittämisessä ja erilaisten työtilojen hyödyntäminen kiinnostavat – opetuksen ei tarvitse seurata samaa kaavaa, päinvastoin, opiskelijat, jotka ovat tottuneet sosiaalisen median nopeasti vaihtuvan viihdyttävyyteen, kyllästyvät rutiinimaisessa ja ennakoitavassa ympäristössä. Kun

tarjolla on jotain uutta, erilaista, yllättävää, se houkuttaa mukaan.

Palaute

Tuloksen näkeminen tekee jokaisesta työstä ja tehtävästä merkityksellisen. Oppimisessa näkyvä ja välitön tulos on usein palaute. Sen avulla opiskelija näkee, kuinka hyvin hän on opinut asian, se on myös hänen palkkansa tehdystä työstä.

Palautteen suuren motivaatiroolin johdosta kurssilla on hyvä olla erilaisia tapoja antaa palautetta. Välitön ja ajan-kohtainen palaute on erittäin hyödyllinen interaktiivisissa tehtävissä sekä automattisesti tarkistettavissa testeissä. H5P-työkalu sekä Moodlen tenttityökalu tarjoavat hyviä mahdollisuuksia automaattisen palautteen antamiseen.

Pelkästään automaattinen palaute ei kuitenkaan ole motivoiva. Siksi kurssilla on hyvä olla tehtäviä, joista opiskelija saa henkilökohtaista palautetta opettajalta. Moodlen rubriikkien hyödyntäminen auttaa antamaan selkeää ja monipuolista palautetta perusteellisesti.

Koukuttavan kurssin tekeminen on luova prosessi, joka vie aikaa, mutta se myös vie investointi, sillä sellaista kurssia on mukavaa opettaa. Se on myös palkitseva työ, koska tulos on mielettömän hyvä.

Teksti: Olesia Kullberg, Kielikeskus, LAB ammattikorkeakoulu

KOUKUTTAVA KURSSI

Mitä voi kokeilla?

Pelillistäminen

Miten?

- interaktiivinen sisältö ja tehtävät
- monta yritystä suorittamiseen
- pelit

Millä?

Esim.: H5P, Mentimeter, Learning Apps

Erilaisuus

Missä?

- kurssipohjan ulkonäössä
- kurssiosiodien rakenteessa
- työtapojen valinnassa

Miksi?

odottamaton yllätys

Palaute

Minkälainen?

- välitön
- ajankohtainen
- perusteellinen
- selkeä

Miten?

Esim.: H5P, Moodle tentti, Moodle rubriikki

sisältö, tehtävät, ulkonäkö, toimivuus

Koukuttavaa kurssia on kiva opettaa ja kiva suorittaa!

AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKINTOLAUTAKUNTA

- näköalapaikka opiskelijan oikeusturva-asioihin

Opiskelijan oikeusturvasta huolehditaan AMK:n tutkintolautakunnassa. Lautakuntaan otetaan yhteyttä muun muassa opiskelijavalinoissa sekä arviointiperusteissa.

Ammattikorkeakoululain 15 §:n mukaan ammattikorkeakoulussa on oltava vähintään yksi tutkintolautakunta tai vastaava toimielin. Lautakunnan tehtävä on lain 19 §:n mukaan käsitellä opintosuorituksia koskevia oikaisuvaatimuksia. Lautakunnan puheenjohtajana toimii lehtori tai yliopettaja. Lisäksi lautakunnassa tulee olla jäseninä muita opettajia ja vähintään yksi opiskelija.

Karelia-ammattikorkeakoulussa tutkintolautakunnan tehtäviä on koulun johtosäännön määräyksellä laajennettu siten, että lautakunta käsittelee myös opiskelijavalintaan liittyvät oikaisuvaatimukset. Tällaisen järjestelyn mahdollistaa ammattikorkeakoululain 57 §, jonka mukaan opiskelijavalintaan voi vaatia oikaisua toimielimeltä.

Ammattikorkeakoulun hallituksen tehtävä on johtosäännön määräyksellä päättää, miltä toimielimeltä oikaisua vaaditaan. Tutkintolautakunnan sijasta kysymykseen voisi tulla esimerkiksi hallitus tai erillinen opiskelijavalinnan oikaisuja käsittelevä toimielin.

Olen toiminut Kareliassa tutkintolautakunnan puheenjohtajana useamman vuoden ajan. Tänä aikana tutkintolautakunta on kokoontunut muutaman kerran vuo-

**"LAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ ON LAIN 19 §:N
MUKAAN KÄSITELLÄ OPINTOSUORITUKSIA
KOSKEVIA OIKAISUVAATIMUKSIA."**

dessä. Opiskelijoiden arvioinnista teke-
mät oikaisuvaatimukset ovat harvinaisia.
Opiskelijavalintoihin oikaisua vaaditaan
useammin, mutta kovin yleistä sekään ei
ole ollut.

Tutkintolautakunnan toiminnassa
tärkeintä on opiskelijan tai opiskelemaan
hakevan henkilön oikeusturvan toteutumi-
sen varmistaminen. Lautakunnan sihteeri
valmistelee asiat lautakunnalle hankki-
malla asian ratkaisun kannalta tarpeelliset
selvitykset.

Näitä ovat esimerkiksi oikaisuvaati-
muksen kohteena oleva opintosuoritus
tai valintakoe ja arvioinnin suorittaneen
opettajan lausunto. Lautakunnan jäsenet
perehtyvät huolellisesti kaikkeen aineis-
toon ja kokouksessaan lautakunta harkit-
see, tulisiko opintosuorituksen arviointia
tai opiskelijavalinnan tulosta muuttaa.

Opintosuoritusten arvioinnista tehdyt
oikaisuvaatimukset ovat Kareliassa liitty-
neet siihen, että opiskelija haluaisi saada
suorituksestaan paremman arvosanan.
Kyse voi olla esimerkiksi tilanteesta, jossa

opiskelijan suoritus on jäänyt yhden pisteen
päähän seuraavasta arvosanasta.

Tapaukset päättyvät useimmiten siihen,
ettei opettajan tekemää arviointia ole syytä
muuttaa. Oman puheenjohtajakauteni
aikana muistan olleen kaksi tapausta, joissa
tutkintolautakunta hyväksyi opiskelijan
oikaisuvaatimuksen. Toisessa tapauksessa
oli kyse siitä, että opiskelijan opinnäytetyö
oli arvioitu väärässä menettelyssä.

Tässä tapauksessa tutkintolautakunta
kumosi arvioinnin ja palautti opinnäytetyön
uudelleen arvioitavaksi. Toisessa tapauk-
sessa opettaja oli itse omassa lausunnos-
saan esittänyt, että tutkintolautakunta voisi
muuttaa opiskelijan arvosanaa, ja näin myös
tehtiin.

Opiskelijavalintaa koskevien oikaisuvaati-
muksien käsittely voi olla huomattavasti
monimutkaisempaa. Opiskelijavalintaan
voi liittyä monenlaista aineistoa: kirjallisia
tehtäviä, yksilöhaastatteluja, ryhmähaas-
tatteluja, soveltuvuuskokeita, terveydenti-
laselvityksiä, jne. Yleensä näiden asioiden
valmistelu ja käsittely vaatii selkeästi
enemmän työtä ja perehtymistä.

Hakijat vaativat opiskelijavalintaan
useimmiten muutosta ilman kunnollisia pe-
rusteluja. Asia kuitenkin tutkitaan tällöinkin
tarkasti tutkintolautakunnassa, mutta tällai-

**"OPINTOSUORITUSTEN ARVIOINNISTA TEHDYT
OIKAISUVAATIMUKSET OVAT KARELIASSA LIITTY-
NEET SIIHEN, ETTÄ OPISKELIJA HALUAISI SAADA
SUORITUKSESTAAN PAREMMAN ARVOSANAN."**

sessä tilanteessa oikaisuvaatimus useimmi-
ten hylätään.

Opiskelijavalintojen osalta tutkintolauta-
kunta on myös ajoittain hyväksynyt yksit-
täisiä oikaisuvaatimuksia. Näissä tapauksis-
sa on ollut kysymys esimerkiksi siitä, että
hakijaa ei ole otettu opiskelijaksi puuttuvan
hakukelpoisuuden vuoksi, vaikka hakija on
ollut hakukelpoinen.

Lisäksi on ollut tapauksia, joissa hakijan
valintakokeen pisteytyksessä on arvioin-
tiperusteiden mukaan selkeästi tapahtunut
virhe.

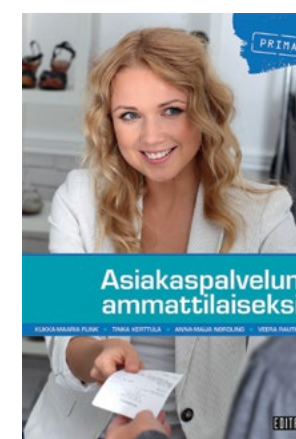
Tutkintolautakunnan puheenjohtajana
toimiminen on ollut ajoittain haasteellista,
mutta samalla hyvin mielenkiintoista. Teh-
tävä on tarjonnut mahdollisuuden nähdä ja
syvällisemmin tutustua myös muiden kuin
oman alan opintosuorituksiin ja valintako-
keisiin. Opiskelijan oikeusturvaan syventy-
minen on myös ollut juridiikan opettajalle
ammattillisesti kehittävää.

Teksti: Atte Korte

- SkillsFinland ry:n hallinnoima ammatillisen koulutuksen vuosittainen suur tapahtuma.
- Järjestäjäoppilaitos vaihtuu vuosittain, tänä lukuvuonna WinNova.
- Kilpailussa ratkotaan nuorten ammattitaidon Suomen mestaruus 50 eri lajissa.
- Semifinaalien kautta finaaliin pääsee yleisimmin kahdeksan parasta kilpailijaa joka lajista.
- Tuomareina toimivat eri alojen ammattilaiset sekä opettajat.
- Keväällä 2022 finaali ”Työn iloa” kilpailaan Porissa.
- Lisätiedot: www.taitaja2022.fi

Syksyn oppimateriaalit Editalta!

2. asteen digimateriaalit

MYÖS KORKEA-ASTEEN OPINTOIHIN

**Tilaa ilmainen koekäyttö
digimateriaaleihin!**

shop.edita.fi/koekaytto

**KLIKKAA
TÄSTÄ**

Korkea-asteen uutuuudet

MYÖS E-KIRJANA

MYÖS E-KIRIANA

MYÖS E-KIRJANA

TILAUKSET JA LISÄTIEDOT

opettajapalvelu@edita.fi
puh. 020 450 010
shop.edita.fi/oppiminen

Edita Oppiminen

EDITA

Skootteri uudistui, seuraava lehti
ilmestyy maaliskuun alussa.